

EXPRESS

WIECZORNY ILUSTROWANY.

Rok VII. | ŁÓDŹ, PIĄTEK, 3-GO MAJA 1929-GO ROKU. | CENA NUMERU 20 GROSZY. | NR. 122

Proces Łaniuchy

rozpoczyna się jutro w warszawskim sądzie apelacyjnym

Wyrok jutrzejszy zadecyduje o losach potrójnego mordercy.

Łódź, 2 maja.

Jutro w sądzie apelacyjnym w Warszawie rozpocznie się poraz drugi SENSACYJNY PROCES POTRÓJNEGO MORDERCY STANISŁAWA ŁANIUCHY SKAZANEGO W PIERWSZEJ INSTANCJI NA KARĘ ŚMIERCI.

CI.

Przewód w sali sądu warszawskiego oblitować będzie niechybnie w mnóstwo sensacyjnych momentów, albowiem spodziewają się ujawnienia nowych okoliczności, które mają zaważyć na szalach losu młodocianego mordercy.

Przedewszystkiem ogólne zaciekawienie wzbudza

SPRAWA POCZYTALNOŚCI ŁANIUCHY.

Wybitny psychiatra polski dr. Nelken, który będzie na sprawie wyda umotywowaną opinię.

Jak wiadomo do sprawy zezwano dwóch nowych świadków p. Szurma, dawnego chlebodawcę Łaniuchy i postępnego Bajera. Obydwaj świadkowie mają złożyć w sądzie

REWELACYJNE ZEZNANIA.

Łaniucha od kilku dni przebywa już w Warszawie.

Jutro wyjeżdża na sprawę obrońca Łaniuchy mecenas Lilker, krewni s. p. Tyszerów oraz powołani świadkowie.

Sprawa rozpocznie się o godzinie 9-ej zrana.

Jechał do Afryki

ale ugrzązł w dżungli dworca Głównego.

Z Warszawy donoszą:

W dniu wczorajszym do wydziału opieki społecznej komisariatu Rządu posterunkowy policji przyprowadził chłopca lat 15 Chłopiec, zeznał że od dwu tygodni sypiał na dworcu.

Przyjechał z Gdańska, a miał zamiar jechać do Afryki.

Po drodze młodemu podróżnikowi... zabrakło pieniędzy.

Poszukiwacz przygód odstawiony będzie do Gdańska

Śmierć

pod kołami pociągu.

Inowrocław, 3 maja.

Podczas przetaczania wagonów na terenie stacji kolejowej w Inowrocławiu dostał się pod koła pociągu 29-letni kolejarz Antoni Zwierzykowski. Śmierć na stąpiła momentalnie.

Trzęsienie ziemi w Japonii

London, 3 maja.

Donoszą z New Yorku, że seismografy uniwersytetu w Fordham zanotowały wczoraj między 11-12 w nocy niezmiernie silne trzęsienie ziemi, którego ognisko było oddalone o 5.800 mil na południe zachód od New Yorku, czyli znajdowało się w pobliżu lub też na wyspach japońskich.

WYROK JAKI JUTRO ZAPADNIE ZADECYDUJE, CZY ŁANIUCHA PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA SWE KRWAWE CZYNY, CZY TEŻ PÓJDZIE DO ZAKŁADU DLA UMYSŁOWO CHORYCH.

PROCES JUTRZEJSZY WYWOŁAŁ W SZEROKICH SFERACH NA-

SZEGO SPOŁECZENSTWA OLBRZYMIĘ ZAINTERESOWANIE. Również w Warszawie sprawa Łaniuchy wzbudza wielką ciekawość. W sądzie apelacyjnym spodziewają się wielkiego natłoku publiczności i wzyt wielu znakomitych osób.

Zatarg między ministrami litewskimi o aktorkę kowieńską

Kowno, 3 maja.

Wielkie poruszenie wywołał w opinii kowieńskiej nowy zatarg między premierem Waldemarasem a ministrem spraw wewnętrznych Musteikisem.

Przyczyną konfliktu jest artystka teatru litewskiego Kurmite, ciesząca się wielkimi względami Waldemarasa.

Wracała ona któregoś wieczora w godzinach policyjnych z teatru w Kowno obowiązuje bowiem stan obłąkania. Patrol policyjny aresztował ją i odprawił do komisariatu, gdzie artystka urządziła niebywały skandal, groząc funk-

cjonariuszom policji, że doniesie o wszystkim Waldemarasowi, który policjantów wyrzuci z miejsca z posad. Groźby te nie pomogły. Sporządzono protokół i za wiadomiono o całym zajściu ministra spraw wewnętrznych Musteikisa, który polecił sprawę skierować do sądu, za obrazę urzędników policyjnych.

Waldemaras dowiedziawszy się o tem, usiłował wpłynąć na Musteikisa, by zarządzenie swoje cofnął, jednak ten się uparł i sprawa znajdzie epilog w sądzie, do czego widocznie Waldemaras nie chciał dopuścić.

Podatek na kawalerów bezdzietnych wprowadzony będzie na Ukrainie.

Ryga, 3 maja.

„Komunist” donosi, że rada komisarzy ludowych Ukrainy sowieckiej wydała dekret wprowadzający specjalny podatek na nieżonaty i bezdzietnych. Opodatkowani będą wszyscy nieżonaci obywatele w wieku od 25 lat oraz rodziny nieposiadające dzieci po roku małżeństwa. Według obliczeń komisariatu skar-

bu, podatek ten przyniesie skarbowi około miliona rubli rocznie. Pisma sowieckie wskazują jednakże na trudności związane z wprowadzeniem tego podatku w życie, gdyż według kodeksu sowieckiego, zawarcie małżeństwa oraz rozwody są tak łatwe, że niepodobna ustalić kto jest żonaty a kto nie i do kogo należy dziecko.

Hittlerowcy zbezczeszcili zwłoki młodej żydówki.

Bytom, 2 maja.

Jeszcze nie przebrzmiały echa masakry opolskiej i aktów zakłócenia zebrań niemieckiej ligi pokoju, a już wychodzi na jaw nowa, niebywale potworna i ohydna zbrodnia sprofanowania trupa przez niemieckich nacjonalistów na cmentarzu żydowskim w Hamburgu.

Banda hitlerowców rozkopała świeży grób i wydobywszy trupa młodej niewiasty, dopuściła się na nim, jak lekarze stwierdzili, nie dającego się wprost

opisać zbezczeszczenia, poczem zawiesiła zwłoki w pozycji ukrzyżowanej na drzewie, rosnącym obok grobu, na nagrobku zaś umieściła plugawy antysemitcki napis.

Zaznaczyć należy, że potwornego czynu dokonali właśnie hitlerowcy, którzy uważają się za przedstawicieli najczystszej krwi Germanów.

Za ujęcie lub naprowadzenie na ślad zbrodniarzy, policja wyznaczyła nagrodę w wysokości 500 marek.

120 osób utonęło.

Wielka katastrofa okrętowa.

NOWY JORK, 2 maja.

Parowiec „Kadiak”, o którym wczoraj donoszono, że znajduje się w wielkim niebezpieczeństwie, zatonał. Łódźle ratunkowe, do których schroniło się 120 ludzi załogi i podróżnych, zostały wyrzucone przez olbrzymie fale burzliwego morza. Wszyscy zatoneli, nim akcja ratunkowa śpiesząc z pomocą zaczęła działać.

Polacy z Brazylii

prybyli do Poznania.

Paryż, 2 maja.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Przybyła tu wycieczka 75 polaków z Brazylii jadących na Powszechną Wystawę Krajową. Po zwiedzeniu Paryża, wycieczka wyjechała do Poznania.

— Rząd meksykański ogłosił amnestię dla gen Caraveca, jednego z dowódców większej armii powstańczej.

Dr. Szuchit

przedstawiciel Niemiec na konferencji rzeczoznawców w Paryżu, obleźony jest stale przez paryskich sprawozdawców prasowych, którzy atakują go nawet na ulicy... Powyższe zdjęcie przedstawia jedną z takich scenek.

Bohaterka skandalu krakowskiego wypuszczona na wolność

Kraków, 3 maja.

Marję Pstrugową, zasądzoną na rok więzienia za odcięcie kawałka języka ad wokatowi dr. Goldblattowi, wypuszczono na wolną stopę za kaucją 20.000 złotych.

Pstrugowa przebywać będzie na wolności aż do decyzji sądu najwyższego w Warszawie, który wyda ostateczny wyrok.

Epidemja samobójstw na Pomorzu

przybrała zaskakujące rozmiary.

Bydgoszcz, 2 maja.

Wypadki samobójstw przybierają na Pomorzu zaskakujące rozmiary. Ostatnio w okresie jednego tygodnia pozbawiło się życia w różnych miejscowościach na Pomorzu 9 osób.

Obecnie sygnalizują o nowej serii zamachów samobójczych. W dniu wczorajszym w Nowaczku pow. bydgoski popełnił samobójstwo, strzelając do siebie z rewolwera 66-letni August Hoffman. W tych dniach rzuciła się pod koła pociągu osobowego w Koronowie 30-letnia Zofia Chruściakówna. Denatka poniosła śmierć na miejscu, osierocając dwoje nieletnich dzieci. W Inowrocławiu popełniła samobójstwo przez powieszenie się na kłancie w domu swych rodziców 16-letnia Władysława Adamczewska.

Gruzja przeciw sowietom

Paryż, 2 maja.

Przedstawiciel t. zw. narodowego rządu Gruzji, Czchenkeli, wystosował do przewodniczącego komisji rozbrojenkowej w Genewie notę, w której odmawia Litwinowowi prawa występowania w imieniu Gruzji okupowanej przez Sowiety. Czchenkeli zaznaczył, że jak długo będzie trwała okupacja Kaukazu i Ukrainy przez wojska Z. S. S. R., tak długo Sowiety nie będą w możności zmniejszyć stanu liczebnego swej armii, koniecznej dla zwalczania ruchów niepodległościowych w tych krajach i utrzymania okupacji.

Sobicie.

W dniu wczorajszym na placu sportowym w Helenowie został dotkliwie pobity 18-letni pracownik krawiecki Majer Rotbach, zamieszkały przy ulicy Kilińskiego 87.

Rannym zaopiekowało się pogotowie Policja nie ustaliła nazwisk napastników.

ICH ŻYCIE — TO FILM

barwniejszy i bardziej frapujący, niż obrazy, w których grają
Lewis Stone, George Bancroft

W bieżącym sezonie dwaj aktorzy dali ciekawe kreacje. Pierwszy to Lewis Stone, który w „Intrygancie” ukazał swój wielki talent odtwórczy, a drugi to George Bancroft, którego kreacja w „Ludziach podziemi” przejdzie do historii kina.

Ciekawą i barwną była karjera Lewisa Stone'a. Urodził się on w mieście Worcester, w stanie Massachusetts w r. 1879.

Uczy się w szkole dobrze, Historię i geografję zawsze zna znakomicie, nie znosi nauk matematycznych. Dążąc wszystkimi siłami, ku realizacji swych młodzieńczych marzeń, pragnie dostać się do marynarki.

Ucieka z domu, porzuca szkołę. Na jednym z okrętów, gdzie za paką znajdują go jako „pasażera na gapę”, krótką rozmową i kapitan, litując się nad zapaleńcem, zgadza się by pozostał on na statku. Lewis tylko na to czeka. Jest już marynarzem, a przecież było to jego jedynym dążeniem. W chwilach wolnych od szorowania pokładu lub warty studjuje z zapałem nawigację, i inne nauki. Wreszcie następuje dzień kiedy zadziwia kapitana ogromem swych wiadomości teoretycznych i praktycznych.

Wybuch wojny hiszpańsko-amerykańskiej. Lewis zapisuje się jako ochotnik do korpusu ekspedycyjnego. Walczy pod wodzą Teodora Roosevelta. Zostaje za waleczność nominowany sierżantem i w szeregach 12 pułku piechoty wyróżnia się bohaterstwem i nieustraszoną odwagą. Świetna karjera wojskowa stoi przed nim otworem...

Niespokojny duch poszukiwacza przygód nie daje mu jednak spoczynku. Po ukończeniu wojny występuje w szeregach i ląduje na bruku nowojorskim bez pieniędzy, pracy i określonych zamiarów na przyszłość. Wierzy w swoje siły i jest przekonany, że wkrótce będzie miał zajęcie. Odwiedza swego wujaszka, znanego aktora i zwierza mu się, że nie wie co ma dalej ze sobą robić. Ten mu radzi napisać kilka nowel na temat przygód wojennych. Lewis pisze kilka barwnych opowiadań i krótką sztukę sceniczną. Zgłasza się do jednej z redakcji. Tam są zachwyceni jego rękopisami i dają mu dobrze płatne stanowisko.

Pewnego dnia redaktor naczelny porucza mu przeprowadzenie wywiadu z znanym potentatem teatralnym.

Lewis po długich trudach dostaje się do gabinetu znakomitego impresarja.

— Pan musi u mnie w teatrze grać, a nie zwracać głowę wywiadami, oświadcza impresarjo.

W ten sposób rozpoczyna Lewis swoją karierę teatralną, która później rozświetliła jego nazwisko w całej Ameryce.

Występuje w Los Angeles przez sześć lat pod kierownictwem słynnego tragika Belasco. W tym czasie poślubia Margaret Langham, również artystkę teatralną, która dla niego rzuca scenę i poświęca się gospodarstwu domowemu.

Po zawarciu pokoju wraca z powrotem do teatru. Opuszcza go w r. 1919 dla filmu.

Skala jego talentu, jako artysty filmowego, jest bardzo rozległa. Każda rola Lewisa Stone'a jest jego nowym sukcesem. Daje on zawsze postacie wyczerpane, wykończone w najdrobniejszych szczegółach, świetne mimiczne, znakomite pod względem maski.

Karjera George Bancrofta rozpoczęła się również pod znakiem niezwykłych przygód. Urodził się on w Filadelfii w rodzinie dość zamożnej. Rodzice jego koniecznie pragnęli by został on marynarzem i w tym celu oddali go do szkoły morskiej w Annapolis. Nie czuł się on jednak dobrze w nieciekawym dlań środowisku. Po dwóch latach porzuca szkołę. Nie daje znaku życia o

sobie rodzicom i po pewnym czasie wypływa na widownię, jako statysta jednego z teatrów nowojorskich.

Tam odrazu poznają się na jego zdolnościach. Dają mu pole do popisu i oto Nowy York rozbrzmiewa nowym nazwiskiem, elektryzującym tłumy. Na widowni wielkiej Metropolii ukazują się nowy wspaniały aktor charakterystyczny George Bancroft.

Wytwórnice filmowe wечно szukają nowych gwiazd, nie dają mu spokoju. W dziennikach ukazują się wresz-

cie sensacyjna wiadomość: „George Bancroft zdradził teatr dla filmu”.

W filmach otrzymuje dobre role. Gra pod kierownictwem doskonałych reżyserów. Odnosi triumf kreacją brutalnego górala w „Driven”, szlagierowo przeprowadza postać głównego bohatera w „Złotej Armandzie”, James Crusa. Gra w szeregu filmów sensacyjnych, jak na przykład „Prawo Zachodu”, „Dziewczyna z Tawerny” i wreszcie daje postać niezapomnianą w arcydziele „Świat podziemi”.

Fakir indyjski poddał swojej sugestji liczne towarzyszy

Było to w ubiegłym tygodniu w Bordeaux. Przybył właśnie do tego miasta słynny fakir indyjski i zatrzymał się w pierwszorzędnym hotelu. Zaraz po jego przybyciu rozeszła się pogłoska, że jest to znakomitość w swoim rodzaju. Nic też dziwnego, że gdy wszyscy zamieszkali w hotelu znaleźli się wieczorem przy stole jadalnym, zarzucano go prośbami, by pokazał jeden ze swych „numerów”.

Po długim zwlekaniu hindus zgodził się na tę prośbę. Wypadek chciał, że właśnie na środku stołu znajdował się półmisek, na którym leżała w całości pieczona kaczka. Kelner zabierał się już do krawania, to też goście jeden po drugim

otrzymywali porcje bardzo smakowicie wyglądającej kaczki. Nagle ku ogólnemu zdumieniu wszyscy zauważyli, jak pokrajane kawałki zaczęły się poruszać w kierunku środka stołu; tam, dotarłszy do półmiska, ułożyły się na nim, wkrótce też kaczka w całości tam się znalazła.

Niewiele czasu minęło, a poszczególne jej części społyły się zupełnie, jak gdyby nikt ich nigdy nie krawał, a po kilku sekundach goście mieli wrażenie, że to nie pieczona, lecz żywa kaczka leży przed nimi.

Znawcy twierdzą, że w tym wypadku zaszedł wypadek masowej sugestji, która się często fakirzy posługują.

Uparci cyganie sprawiają dużo kłopotu władzom angielskim

Zdawien dawna utarł się w Anglii zwyczaj, że podczas głównego meeningu wyścigowego w Epsom, podczas którego rozgrywa się sławna nagroda „Derby”, na łąki, otaczające pole wyścigowe zjeżdżają karawany cyganów, dla których nieprzejrzaną tłumy widzów, śpięszące wówczas do Epsom, są niewyczerpanym i obfitym źródłem dochodów.

Cyganie tarają się zjechać już kilka tygodni wcześniej, aby uzyskać najwygodniejsze toru wyścigowe miejsce. W roku bieżącym, na skutek interwencji towarzystwa, utrzymującego rot i trybuny, władze postanowiły zabronić obozowania na łakach pod Epsom cyganów, którzy często dopuszczają się różnych wykroczeń przeciw przepisom policyj-

nym, a pozatem kradną co mogą, i polecieli usunięcie band cygańskich.

Uparci koczownicy jednak, spędzani w dzień z łak na gościniec, wracają nocą na dawne miejsca i policja nie może sobie z nimi dać rady. Na drodze sądowej nie da wskórać, gdyż łaki są miejscem publicznym i nie można nikomu zabronić zatrzymać na nich swój wózek.

Przedsiębiorstwo zaś obstaruje uparcie przy swym żądaniu usunięcia cyganów, zwłaszcza, że konie tychże, puszczone luzem, psują tor wyścigowy.

Ponieważ wszelako użycie gwałtu jest w Anglii nie do pomyslenia, najprawdopodobniej w tym sezonie jeszcze cyganie wygrają kampanję i pozostaną na swych dawnych stanowiskach.

Fabrykanci milionów

Jak pracują i jak walczą z nimi policja? Kufry, wypełnione funtami angielskimi

Jedno z najcięższych zadań i prac, do których powołana jest policja kryminalna każdego państwa, jest wyśledzenie i ostateczne ujęcie bandy zajmującej się podrabianiem pieniędzy.

Szajka ta zazwyczaj składa się z wyrobionych i ostrożnych przestępców, świetnie zorganizowanych i zakonspirowanych i posiadających całą ochronną sieć, strzegącą ich przestępczej działalności. Operują oni pozatem przeważnie na terenie obcego państwa, a puszczanie przez nich w obieg gotowego towaru jest tak powikłane i tak szerokie zatacza kregi, że do pracy śledczej powołani być musi cały aparat międzynarodowej policji.

Każda też przeważnie policja posiada wydzielony specjalnie organ t. zw. brygadę, zajmującą się sprawami fałszerzy pieniędzy. Zarządy policji są również w posiadaniu muzeów kryminalnych w których jednym z najważniejszych oddziałów jest zbiór fałszyfkatów i narzędzi do ich wyrobu, zabranych przy schwytyaniu autentycznym fałszerzom.

W świecie podrabiaczy pieniędzy przechowują się do dziś dnia, jak w każ-

dej innej dziedzinie przestępczości, imiona sławnych tuzów, a kryminologiczne muzea z pietyzmem kolekcjonują ich dzieła, wzbudzające częstokroć zdumienie swoją precyzyjnością wykonania.

W dziedzinie tej np. do dziś dnia niezano imane jest imię pewnego czecha Franza Terny, słynnego „fabrykanta” stokoronowych banknotów.

Pojawiły się one poraz pierwszy w obiegu w roku 1908 w Pradze czeskiej i były tak wspaniale podrobione, że bankowcy fachowcy z trudnością zaledwie zdolali je odróżnić od prawdziwych.

Ślady tego fałszerstwa prowadziły do Londynu. Ale mimo zjednoczonych usiłowań czeskiej i angielskiej policji, dopiero w r. 1915 zdołano wykryć fałszerzy tych banknotów.

Działalność, jak zwykle w takich razach bywa, przypadek. Oto bawiące się dzieci znalazły w zarosłach miejskiego parku małą skrzyneczkę, w której znajdowały się miedziane płyty, klisze owych słynnych stokoronówek. Szczegół ten posłużył do wykrycia złooczyńcy, fotografa Terny.

Drugą wielkością w tej dziedzinie był niejaki Wiktor Krauthauf, działający w

Smierć bliźniętom

Potworne praktyki plemienia afrykańskiego

W jednym z sadów w Afryce południowej stanęła niedawno przedstawicielka tutejszego plemienia bawenta, oskarżona o to, że przy pomocy siostry zamordowała swe dzieci — dwoje bliźniąt — natychmiast po ich przyjściu na świat.

Na sprawę stanął w charakterze świadka wódz tego plemienia bawenta, który oświadczył, że mordowanie nowonarodzonych bliźniąt należy do zwyczajów plemienia Straszny ten zwyczaj pochodzi z czasów zaciekłych walk plemiennych między tubylcami. Gdy podczas takich walk zwyciężone plemię musiałoby gwałtownie opuścić swe siedziby, kobiety, noszące przeciw dzieci na plecach, nie miały sił uciekać, gdy wypadło dźwigać nie jedno, lecz dwoje dzieci.

W tych okolicznościach, ponlewał uważano za rzecz niegodną mordowania jednego dziecka, a zostawienie drugiego przy życiu, powstał zwyczaj mordowania bliźniąt, tylko że przy tym obrzędzie nie wolno było utoczyć ani kropli krwi. Zwyczaj aktu morderstwa dokonywała matka po uprzednim uzyskaniu zgody ojca dzieci. Gdyby kto odważył się nie pójść za tym nakazem plemienia, karano go usunięciem z gromady.

Zeznawszy to wszystko, wódz plemienia dodał, że zniesienie tego zwyczaju jest niemożliwe. Sąd był innego zdania i skazał morderczynię i jej siostrę na śmierć przez powieszenie.

Zemsta

„króla podziemi”

Pisma amerykańskie donoszą, że w Chicago został zastrzelony w godzinach ordynacyjnych znany dentysta tamtejszy, dr. Frank Brady. Sprawa przedstawia się nader tajemniczo, gdyż sprawy, których było dwóch, zbiegli i policja dotychczas poszukuje ich naprzóżno. Przypuszcza ona, że zamordowany dentysta padł ofiarą zemsty bandytów, z których jeden, Alfred Capone, zwany „królem podziemi”, albo krótko „gładka twarzą”, był niegdyś klientem dra Brady'ego i nieraz zwierzał mu się z różnych sprawek. Capone, doszedłszy do bardzo znacznej majątku, powiesił lukratywne swe zajęcia na kółku, i jako posażny obywatel osiadł w Miami na Florydzie, gdzie miał obszerne posiadłości.

Po jego wyjeździe, dentysta, czując się bezpiecznym, nie był dość dyskretny i zdaje się wyjawiał to i owo ze sprawek bandyty, które mu były znane. Ta niedyskrecja zgrubiła go, Capone bowiem, dowiedziawszy się o jego plotkarstwie, przyjechał do Chicago, i dobrawszy sobie towarzysza z dawnej bandy, zamordował dentystę.

Przechodząc przez ulice rozejrzyj się uważnie unikniesz kalectwa i śmierci.

„WYKSZTAŁCONY“.

— Wie pan, ja już nawet byłem na uniwersytecie...
— Doprawdy?...
— Tak... Poprawiałem rymne na dachu...

KARCIARZE.

— A dużo tam ludzi było na pogrzebie?...
— Gdzie tam... Głupiego winta nie dało się złożyć po powrocie z cmentarza...

Zemdlała na sali sądowej po wyroku, skazującym ją za znieważenie

Lódź, 3 maja

P. Cecylja Jeżewiczowa (Pomorska 53), od pewnego czasu śledziła swego męża i wreszcie doszła do wniosku, że nie jest on jej wierny. Nazwisko rywalki podała jej usłużne kumoszki, miała nią być stara znajoma, pani J. Helena Nędzowa.

Pani Jeżewiczowa oburzona do głębi duszy, skarżyła się na swój los przed rodziną, wyrażając się w bardzo obraźliwy sposób o swej domniemanej rywalce.

Dowiedziała się o tem pani N. i wystąpiła na drogę sądową.

Pani Jeżewiczowa, oskarżona o znieważenie, stanawszy przed sądem pro-

siła o odroczenie sprawy celem zawiadania kilku świadków, mających dowiedzieć, że pani N. starała się podbić serce jej męża na letniku pod Brzezinią. Sąd przychylił się do jej prośby.

W dniu wczorajszym pani J. ponownie stanęła przed sądem grodzkim. Sprawa ta miała wręcz nieoczekiwany przebieg.

Pełnomocnik oskarżycielki adwokat Moszkowski wyjaśnił sądowi, że p. Jeżewicz w międzyczasie uzyskał separację w sądzie arcybiskupim, gdyż nie mógł już dłużej żyć ze swą małżonką pod jednym dachem.

Z drugiej strony oskarżona p. Jeżewiczowa oraz jej obrońca nie zgłosili żadnych świadków, którzyby istotnie mogli dowiedzieć, iż p. Nędzowa starała się o względy pana J.

Sąd doszedł więc do wniosku, iż skarga pani N. była zupełnie uzasadniona i skazał Jeżewiczową na 2 tygodnie aresztu z zamianą na 100 złotych grzywny.

Skazana po wyroku zemdlała na sali sądowej.

Kryzys książki polskiej Obecnie wydajemy książek więcej niż przed wojną, lecz w mniejszym nakładzie Musimy zakładać biblioteki po wsiach i miastach.

Od kilku lat wciąż rozlega się dokoła nas zdanie, że książka polska przechodzi dotkliwy kryzys, że zamilowania czytelnictwa szerokiej sfer słabną na korzyść zwiększonej frekwencji w kinach, kawiarniach oraz innych miejscach rozrywkowych.

O ile opinia ta jest słuszna — mówią nam dokładnie dane cyfrowe, notowane przez nasz handel księgarski, z którymi zapoznamy bliżej nieco naszych czytelników.

Stwierdzić najpierw wypada, że kryzys księgarstwa i produkcji umysłowej dał się odczuć wszystkim krajom Europy powojennej. Nawet Francja, najwięcej produkująca książek w dziedzinie beletrystyki i Niemcy, kraj o największej akcji wydawniczej w dziedzinie książek naukowych, uskarżają się na ciężkie położenie swej produkcji pisarskiej.

Przyczyny kryzysu.

Przyczyny powojennego kryzysu książki są jednakowe we wszystkich krajach. Inteligencja pracująca w zawodach wyzwolonych, zubożała, urzędnicy otrzymują znacznie gorsze wynagrodzenia niż przed wojną. Zmniejszeniu uległa warstwa właścicieli ziemskich, która szczególnie u nas była głównym odbiorcą książek. Klasa robotnicza naogół również zarabia nieco gorzej niż przed wojną. Jeśli dodamy do tych przyczyn natury czysto materialnej, argumenty natury psychicznej, powojennej — miedzi innymi rzeczami — życie — mieć będziemy niemal dokładny obraz przyczyn, dla których książka w krajach europejskich przechodzi dość ciężki kryzys powojenny.

Niezależnie od wypadków powyższych dane statystyczne stwierdzają, że obecna produkcja książek w Polsce znacznie przewyższa przedwojenną. Wydajemy znacznie więcej, ale za to nakład ich jest nieco mniejszy.

W okresie od 1907 do 1919 roku przeciętnie wydawaliśmy 2476 książek rocznie. W roku 1925 wydaliśmy dużo więcej, bo 5060 książek polskich, w 1926 — 5243, a w 1927 — 6204.

Liczyby te mówią dosadnie o znacznym wzroście naszej produkcji książkowej w porównaniu z czasami przedwojennymi i stałej tendencji dalszego wzrostu. Największy wzrost produkcji książkowej wykazują podręczniki szkolne popularne książki treści religijnej, broszury agitacyjne, wydawnictwa sensacyjne i literatura agitacyjna.

W każdym razie stwierdzić należy, że masy ludowe wiejskie i miejskie biorą dziś znacznie większy udział w czytelnictwie, niż dawniej, aczkolwiek, nie stety, nie chodzi tu o literaturę bardziej wartościową.

Trudności wydawania książek naukowych.

Księgarni wydawniczych mamy obecnie w Polsce niewiele, a i te ograni-

czają się przeważnie na wydawaniu podręczników szkolnych i beletrystyki.

Olbrzymią większość wychodzących książek treści naukowej: ekonomicznej, geograficznej, przemysłowej, rolniczej, technicznej itp. — stanowią wydawnictwa państwowe różnych urzędów. Państwo jest zmuszone podejmować akcję wydawniczą ze względu na to, że jest dziś ona przeważnie deficytowa, wobec czego prywatne firmy wydawnicze podejmować jej nie chcą. Muszą się jednak dzieła naukowe ukazywać, wymaga tego bowiem cywilizacyjny ład państwa.

Rzecz prosta, gdyby udało się podnieść materialny poziom naszej inteligencji, będącej odbiorcą książek treści naukowej, książki te zyskałyby licznější rzeszę czytelników, a działalność wydawnicza w tej dziedzinie przestałaby być deficytowa, wywołując zainteresowanie na prywatnym rynku wydaw-

niczym

Większy popyt na książki treści naukowej można by spowodować w drodze zakupywania ich dla bibliotek. W tym celu należałoby przede wszystkim dążyć do zakładania bibliotek w gminach miast małych i po wsiach, a następnie utworzyć specjalne komisje biblioteczarskie, które kwalifikowałyby książki zakupywane do bibliotek samorządowych.

Sprawa bibliotek jest wogóle kwestią niezwykle doniosłą. Dziś, kiedy analfabetyzm zmniejsza się, czytelnictwo automatycznie wzrasta się. Należy jedynie dać dobrą książkę do rąk szerokiej warstwy ludowej, które nie są w stanie nabywać książek na własność. Zakładanie bibliotek, zaopatrywanych w odpowiednio dobrane książki, z jednej strony wzmoże popyt na nie, a z drugiej przyczyni się niewątpliwie do podniesienia kulturalnego szerokich warstw ludności naszej.

Precz z przymusem kąpielowym!

Brecz z mydłem i szczotką! Groteskowy epizod podczas manifestacji pierwszomajowej w Warszawie.

Z Warszawy donoszą:

Podczas wystąpień komunistów w dniu 1 maja, na ulicy Smoczej ukazał się manifestant, jakiego dotychczas miasto nasze nie oglądało. Był to rosty mężczyzna, ubrany w wytarty frak i zmiętoszony cylinder. Spodnie miał w kratki, a stopy zupełnie bosc. Śmiało posuwał się naprzód, dźwigając tykę z przybitym kartonem, na którym widniał nagryziony napis:

Żądamy otwarcia cyrku bez przerwy! Znieść przymus meldunkowy! Precz z obowiązkową kąpielą!

Zdumieni przechodnie wytrzeszczali oczy, niewiele z tego rozumiejąc. Do koła wyfraczanego manifestanta utworzyło się zbiegowisko. Andrusi podążali za nim, gwizdząc z radości i głośno wykrzykując nowe hasła.

Dziwak zmierzał w kierunku placu Bankowego. Po drodze zatrzymała go policja.

Sprawadzony do komisariatu, podał się za Romana Pudłowskiego, przyrzeczem oświadczył, że występuje w imieniu lokatorów przytułku przy ulicy Dzielnej 62 (t. zw. „cyrk“). Surowa dyscyplina dała się tam wszystkim we znaki. Zwłaszcza przymus meldunkowy, zbyt częste stosowanie kąpiei, zmuszanie mieszkańców do mycia prycz i podłóg oraz dzienna przerwa od 8 rano do 8-ej wieczór, podczas której przytułek był opróżniany, wszystko to stwarza warunki trudne do zniesienia.

— Skąd pan wzięł ten strój karna walowy? — zagadnął przodownik.

— Kupiłem na Kercelaku.

— A co się stało z dawnym ubraniem?

— Przegrałem w karty — szczerze odpowiedział „cyrkowiec“.

Ponieważ frak i cylinder wywoływały na ulicy zbyt wielką sensację, odesłano oryginała do magistrackiej opieki społecznej.

Przechodząc przez ulice rozejrzyj się uważnie unikniesz kalectwa i śmierci.

„Nie chcemy łodzianina!...“ Krwawy przebieg uroczystości weselnej.

Lódź, 3 maja.

We wsi Janinów pod Łaskiem mieszkała rodzina Misiaków, składająca się z czterech osób: ojca, matki, syna i córki.

23-letnia Janina Misiakówna wychowywała się w Łodzi u swych krewnych. Młoda dziewczyna była bardzo przystojna, nic więc dziwnego, że gdy przyjeżdżała na niedzielną do rodziców, odwieźdzała ją synowie sąsiadów, jawnie pretendujący do jej ręki.

Misiakówna zachowywała się jednakże obojętnie wobec wiejskich adoratorów, miała bowiem w Łodzi pewnego znajomego, który starał się o jej rękę.

Młodzieniec ten był dość zamożnym rzemieślnikiem, cieszącym się w Łodzi dobrą opinią, przeto Misiakowie nie mieli nic przeciwko temu, by pojął ich córkę za żonę.

Niedawno właśnie odbyła się w Ja-

ninowie uroczystość weselna, która miała bardzo burzliwy przebieg.

W chwili bowiem, gdy u Misiaków zebrał się goście, a młodzi małżonkowie przygotowali się do wyjazdu do kościoła, zagrodę otoczyli konkurenci pa na młodego wnosząc groźne okrzyki:

— Bić go!

— Nie chcemy łodzianina! Precz z nim!

Awanturników nie zdołano uspokoić. Dwaj, najzawziętsi wrogowie łodzianina, Michał Ogrodnik i Szymon Konarski wdarli się do mieszkania i poturbowali dotkliwie kilku gości i starego Misiaka.

Zawezwana policja położyła kres zaściom i ślub odbył się już bez żadnych przeszkód.

Ogrodnik i Konarski stanęli przed sądem i zostali skazani po 2 tygodnie aresztu.

Krew i wódka. Nieoczekiwany epilog libacji

Lódź, 3 maja.

— Przyjdziecie do mnie wieczorem — rzekł p. Ignacy Krzyszkiewicz, zamieszkały przy ul. Leszno 9 do swych kolegów — będzie wódka, zabawimy się trochę!

— Przyjdziemy — przyrzekli mu.

O oznaczonej porze zjawili się wszyscy zaproszeni.

Gospodarz poczęstował ich obiecana wódka.

— Mało — rzekł jeden z gości Tadeusz Michałak — chcemy jeszcze.

— Więc poślijcie — odparł gospodarz — nie mam więcej pieniędzy.

— Nie — wmieszał się drugi gość, Lucjan Kopytek — gospodarz powinien gdzieś pożyczyć pieniądze! Żądamy wódki!

Wywiązała się zasadnicza dyskusja. Podchmieleni goście szybko wyczerpali słowne argumenty. Michałak i Kopytek wyciągnęli z kieszeni sprężynowe noże i rzucili się na biednego Krzyszkiewicza, który nie zdołał się obronić i padł na podłogę pod ciosami napastników.

Jak się okazało, Krzyszkiewicz został dość ciężko ranny.

Pogotowie przewiozło go do szpitala w którym znajdował się na dłuższej kuracji.

Michałak i Kopytek, pociągnięci do odpowiedzialności karnej, stanęli wczoraj przed sądem.

Oskarżeni tłumaczyli się, że byli krytycznego dnia pijani i nawet nie przypominają sobie okoliczności zajścia.

Sąd skazał Michałaka na rok i 8 miesięcy, Kopytkę zaś na rok więzienia.

Feljeton.

Trzy próby

II.
Mając na względzie
kleszeń i płuca,
Przysięgłem sobie:
Precz z nikotyją!
Bezwzględnie
palenie rzucam —
„Stodka“ jedynie
żyć będę „silną“.

I dotrzymując
ślubu solennie,
CALE TRZY DOBY
trwałem w boleści —
Odtąd niestety
pałę codziennie,
Zamiast dwudziestu,
Sztuk — coś czterdzięciu.

II.
Potem znów dałem
raz sobie słowo
— było to w trzeźwej
skrupy godzinie —
Już przez me gardło
bezwzględnie
Więcej ni kropla
wódki nie spłynię.

Więc „lemoniadą
z rosy porannej“
CALE TRZY DZIONKI
solennie tyłem —
Poczem w dobranej
druhow kompanji
Ach... jak baniebnie,
strasznie się spiłem..

III.
Raz jeszcze (w zgodzie
chcąc żyć z mą duszą)
wielką, poważną
zrobiłem próbę:
Dość już rozpusty!
Już mnie nie skusza
Żadne — ach żadne
dziewczeta lubel!

I TRZY GODZINY
trwałem w tej mece.
Żem dłużej nie mógł —
nie moja wina..
Toć zapomniałem
że w cukierce
Czeka przesłizna
na mnie dziewczyna....

REMUS.

Hallo! Tu radio!..

PIĄTEK, 3-CI MAJA.

10.15 — Transmisja nabożeństwa z katedry wileńskiej. 11.56 — Sygnał czasu, hejnał marjański, komunikat lotniczo - meteorologiczny. 12.10 — Transmisja poranku symfonicznego z Filharmonji warszawskiej. 15.45 — „Kącik artystyczny (L.S.G.). (Występy p. Kalinówny, art. teatru „Qui Pro Quo“). 16.00 — 16.45 Audycja dla żołnierzy. 17.00 Słuchowisko dla dzieci z Warszawy p. t. „3-ci Maj Krystka i Anielki“, pióra p. Marij Dąbrowskiej. 17.45 — Odczyt p. t. „O poezji japońskiej“ — prof. Bohdan Richter. 18.10 — Transmisja z Krakowa. Słuchowisko p. t. „Trzeci Maj“ 19.00 — Rozmaitości. Komunikat Tow. zachęty do hodowli koni w Polsce 19.20 — Odczyt p. t. „Obchody rocznicy 3-go Maja“ 19.56 — 20.00 — Sygnał czasu. 20.15 — Transmisja koncertu symfonicznego z Filharmonji warszawskiej. Komunikaty: lotniczo - meteorologiczny, policyjny, sportowy, PAT, oraz retransmisja ze stacji zagranicznych.

Dyżury aptek.

Dzisiaj w nocy dyżurują apteki: M. Lipca (Piotrkowska 193), E. Millera (Piotrkowska 46), W. Groszkowskiego (Konstantynowska 15), A. Perelmana (Cegielniana 64), H. Niewiarowskiego (Aleksandrowska 37), S. Janikiewiczza (Stary Rynek 9). b.

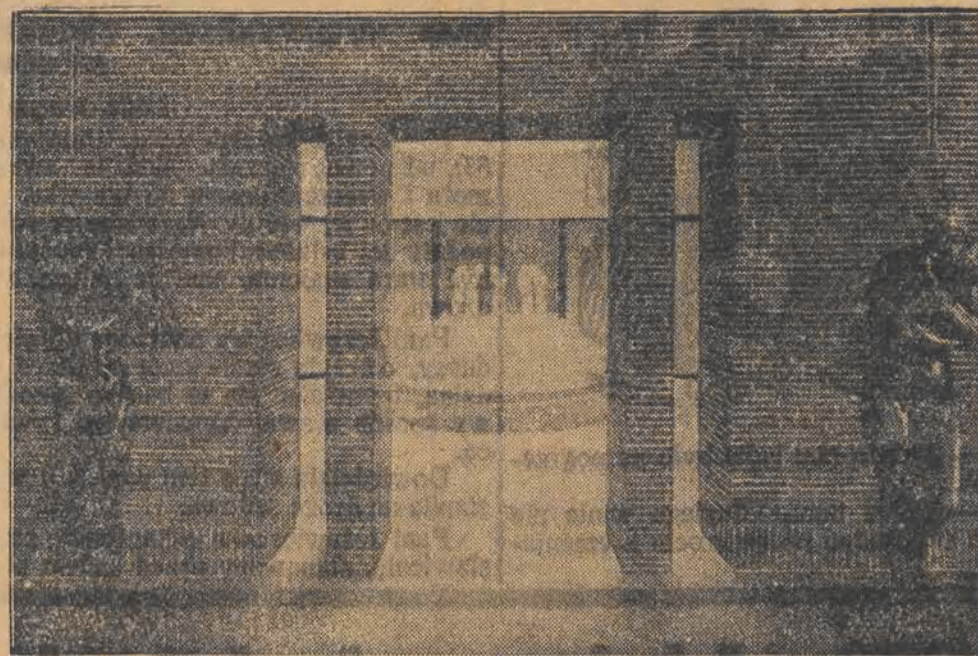
TEATR POPULARNY

Dzisiaj o godz. 4 po południu bezpłatnie przedstawienie, wieczorem o godz. 8.30 „Berek Joselewicz“ dramat na tle historycznym w 3-ach aktach Zenona Parwiego. Koniec przedstawień o godz. 10.20 wieczorem.

Z KONSERWATORJUM MUZYCZNEGO HELENY KLJENSKIEJ W ŁODZI.

W niedzielę, dnia 5 b. m. o godz. 17 w sali Konserwatorium, Traugutta 9, odbędzie się ostatni wieczorek muzyczny uczniowski. Udział w podwieczorku biorą klasy fortepianowe pp. Iluwiczówny, Kijewskiej - Dobkiewiczowej, Lewandowskiego, Lange i Szmyllerowej, klasy skrzypcowe p. Dzierżanowskiego i Lewenstein, klasa wolonczelowa p. K. Wilkomirskiego i klasa śbiewu solowego p. Comte - Wilgockiej.

Nowoczesne muzeum

W Essen (Nadrenja) otwarte zostało w tych dniach nowe muzeum kultury i sztuki, którego oryginalny styl oraz urządzenie wewnętrzne zwracają uwagę znawców. Na zdjęciu: główny portal nowego muzeum.

Pominięci przy zasiłkach mrozowych pracownicy państwowi zwracają się ciągle do rządu z prośbą o naprawę krzywdy.

Łódź, 3 maja.
Przed kilku tygodniami rada ministrów uchwaliła jednorazowe nadzwyczajne zasiłki dla pracowników kolejowych, pocztowych i policji. Były to tak zwane zasiłki „mrozowe“ za wytrwałość i sumienne wypełnienie obowiązków w czasie największych mrozów tegorocznych. Wynagrodzenie takie słusznie należało się pracownikom państwowym, którzy z narażeniem zdrowia, a często i życia nie opuszczali zajmowanych stanowisk. Wyróżnienie pewnej kategorii pracowników państwowych, wywołało jednak pewnego rodzaju rozczarowanie wśród innych pracowników, którzy uważają, że niemniej poświęcili swe zdrowie i życie podczas katastrofalnych mrozów. Za „pokrzywdzonych“ uznali siebie w pierwszym rzędzie dozorczy więzienni,

którzy ze względu na odpowiedzialną służbę, obowiązani byli wytrwać na swych posterunkach nawet wśród najcięższych mrozów, następnie — posłańcy sądowi, doręczający wezwania w powiatach wśród śnieżnych zawieli i mrozów, wreszcie — dozorczy dróg państwowych, i strażnicy rzeźni, którzy swe czynności służbowe muszą spełniać wyłącznie pod gołym niebem bez względu na pogodę, dozorczy budynków państwowych i woźni urzędów skarbowych. Falangi „pokrzywdzonych“ rosną z każdym dniem i władze centralne codziennie niemal otrzymują skargi i prośby od tych, którzy uważają, że zostali niesłusznie pominięci przy podziale zasiłków mrozowych. Jak te podania zostaną rozpatrzone, przychylnie czy też odmownie — niewiadomo... (—)

„Zmarły“ syn

wypiera się niewiernej matki

W Paryżu żył niejaki Camille Florencie, czując się na wzór humorystycznego króla Yvetot z piosenki Beranżera, „zupełnie szczęśliwy bez sławy“. Jego brak sławy polegał na tem, że miał metrykę, a w niej imię i nazwisko, ale dlatego tylko, że kiedyś je zna leziono na kartce w powijkach niemowlęcia. Natomiast nie wiedział po kim owo nazwisko odziedziczył. Otóż Camille Florencie przeżył wojnę w szeregach, ożenił się przed dziesięciu laty, miał już rodzinę, która nagle pewnego dnia powiększyła się o jedną dorosłą, a nawet przerosłą osobę. Oto w jego mieszkaniu zjawiała się dama o białych włosach i z okrzykiem: „Synu! Nareszcie cię odnajduję! Jestem twoja matka Marja Florencie!“ pochwyliła go w ramiona. Stara dama była szczęśliwa. Kamil był szczęśliwy i szczęśliwa była jego żona, do której odnaleziona teściowa zapłonęła afektem jak do córki. Ale to szczęście okazało się bańką mydlaną wskutek wścibstwa starej damy.

Chcąc mieć bowiem pewność, pojechała do miejscowości Auvillac, gdzie jej dziecko przyszło na świat i dowiedziała się zdumiewającej rzeczy, że mianowicie tam równocześnie przyszło w podobnych warunkach na świat jeszcze drugie dziecko, które ochrzczono jako Emila Florencie, że jedno z nich umarło, ale niewiadomo które, bo w akcie zejścia zapomniano o imieniu. Dama zwróciła się do sądu, a tam pokazała się, że nie było także aktu narodzin Emila, sąd więc orzekł, że urzędowo umarł Kamil, bo umrzeć może urzędowo ten, kto się urzędowo narodził. Dama, jak burza, powróciła do Paryża, wyrzekła się odnalezionego syna, kazała mu przybrać imię Emila i porzucić żonę, która oczywiście poślubiła nie jego, tylko nieboszczyka. Kamilowi tego było dosyć, oświadczył więc, że ma metrykę na żonę i to mu wystarcza, a bez zmiennych uczuć swej matki może się obejść — poczem wystąpił do sądu o sprawdzenie wyroku w Auvillac.

Sztuka a głód
Niezwykła ofiarność „Habimy“

Znana trupa teatralna „Habima“, która w swoim czasie gościła również w Łodzi, powróciła obecnie, po długim tournée po całym świecie, do Rosji, gdzie poświęciła się pracy wystudjowania nowego repertuaru, dając dowód nie zwykłego, zaiste poświęcenia się dla sztuki. Bo oto — przedstawiciele tego teatru nie chcą odstąpić ani na krok od warunku, że na próby każdej nowej sztuki muszą oni mieć conajmniej pół roku czasu. Dotychczasowy repertuar „Habimy“ jest już tak ograny i znany wszystkim, że „Habima“ nie ma narazie nic do grania. Niemniej aktorzy ci nie godzą się na żadne ustępstwa, teatr nie gra, tylko zajęty jest próbami do nowej premiery, która odbędzie się w najlepszym razie dopiero za 6 miesięcy.

Tymczasem zaś aktorzy... głodzą się, dosłownie, ponieważ zespół nie ma żadnych dochodów, a próby uzyskania subwencji od rządu sowieckiego spełzły na niczem...

Zaiste — w naszych materialistycznych czasach — godna uwagi i uznania ofiarność na ołtarzu Melpomeny...

Słynny Grock
wstępuje w ślady Chaplina

Słynny w całym świecie clown Grock o którym w swoim czasie donosiliśmy w „Expressie“, że został on promowany przez uniwersytet budapeszteński na doktora filozofji, założył obecnie na terenie swej willi na Riwierze własne atelier filmowe.

Przedstawicielom prasy oświadczył on, że zamierza produkować filmy komiczne, w których zaprodukuje swoją sztukę błazeńską. W filmach tych, krótkich jednoaktówkach, będzie on występował sam jeden.

W podobny sposób — jak wiadomo — rozpoczął swą karierę filmową Charlie Chaplin. To też prasa francuska prze powiada Grockowi, że stanie on się niezawodnie europejskim Chaplinem...

Marja Górczyńska
podała się surowemu wyrokowi

Z Warszawy donoszą, że Marja Górczyńska, bohaterka głośnego skandalu który zakończył się jak wiadomo surowym wyrokiem, wydanym przez Związek Artystów Scen Polskich na artystkę nie skorzystała z prawa apelacji. Termin upłynął już w dniu wczorajszym, a skarga apelacyjna nie wpłynęła.

P. Górczyńska nie będzie więc mogła występować przez cały rok w żadnym teatrze w Polsce, taki bowiem za padł wyrok.

Karnecik teatralny

TEATR MIEJSKI.
Dzisiejsze galowe przedstawienie w Teatrze Miejskim.
Dzisiaj, w rocznicę konstytucji 3 Maja dane będzie w Teatrze Miejskim uroczyste galowe przedstawienie. Będzie ono równocześnie premierą głośnej sztuki w 7-miu obrazach Felicy Kruszkowskiej „Sen“.
Na premierze obecna będzie znakomita powieściopisarka, laureatka Łodzi, Zofia Nalkowska.
Jutro, oraz w niedzielę wieczorem powtórzenie „Snu“.

„Niespodzianka“
dana będzie jutro o godz. 4 popołudniu po cenach najniższych

Ostatnie przedstawienia „Dwóch panów B“
powtórzone zostaną: w niedzielę o godz. 4 po południu po cenach popularnych i we wtorek po cenach najniższych.

W poniedziałek „Handlarze sławy“. Ceny popularne.

TEATR KAMERALNY.
Dzisiaj o godzinie 4 po południu wystąpi po raz ostatni Aleksander Wegierko w doskonałej sztuce J. Sarmen'a „Polawiacz cieni“.
Ceny niższe

„Miłość bez grosza“
Powodzeniowa ta sztuka grana będzie codziennie wieczorem do wtorku włącznie.
W niedzielę o godz. 5 po południu „Miłość bez grosza“ po cenach niższych.

„EXPRESS WIECZORNY“ Z D. 3 MAJA 1929 R

Wielka Loteria Na Zakup Okrętu Handlowego
KUPON Nr. 4.

(Ważny dla okaziciela).

24 kupony kolejne dają prawo na otrzymanie 6 biletów loteryjnych.

Ku upamiętnieniu pierwszego dziesięciolecia odzyskanej niepodległości państwowej i zjednoczenia Polski odbędzie się w czasie

od 16 maja do 30 września 1929

pod protektoratem

PANA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

pierwsza ogólnopolska

Powszechna Wystawa Krajowa w Poznaniu.

Wystawa obejmuje działy: kultury i sztuki, przemysłu i rolnictwa, wychowania fizycznego i sportów, emigracji.

Wzniesiona zbiorowym wysiłkiem narodu i Rządu, POWSZECHNA WYSTAWA KRAJOWA stanie się potężną dźwignią polskiego życia kulturalnego i gospodarczego.

POWSZECHNA WYSTAWA KRAJOWA spełni tylko wtenczas całkowicie swe wielkie zadanie, jeżeli ją zobaczy cała Polska.

Julian Zabiński.

Galganiarze Łodzi

Powieść kryminalna z życia łódzkiego.

STRESZCZENIE POCZĄTKU POWIEŚCI.

Goście zebrani u Stacha Bogackiego weszczynają rozmowę na temat omyłek sądowych. Przed dwoma laty dokonane zostało w Łodzi morderstwo. Rzekomy morderca Jur Rdzawicz daleki krewny Bogackiego został uznany przez sąd za winnego i skazany. Jeden z gości, Romek Szytyfer wyraża pogląd, że Rdzawicz był niewinny. Wśród gości powstaje wielka konsternacja

— Przepraszam pana... — odparł Bogacki. — Wyraziłem przed chwilą opinię władz sądowych i opinii, która uznała, że Rdzawicz jest winny. Niestety, nikt nie miał żadnych wątpliwości, albowiem podsądny nie mógł przedstawić żadnego dowodu swej niewinności, ponadto wszystko przemawiało za tem, że on był właśnie mordercą. Zresztą niezbyt czysta przeszłość stanowiła również materiał bardzo obciążający. Według mego zdania niema tu o czem mówić... Jur zamordował swą kochankę Jadzię Solańską i poniósł zasłużoną karę...

— Więc pan powiada, że on ją zamordował?... — zapytał Szytyfer z ironicznym uśmiechem. — A poco miałby to uczynić?... Żeby zrabować jej klejnoty?...

— On sam zastawił jej klejnoty w przeddzień morderstwa.

— Poczóż więc miałby ją mordować skoro ona sama oddała mu wszystko, co miała?...

— Jur otrzymał za zastaw 50 tysięcy złotych czyli tyle ile wynosił jego dług honorowy. Tego samego dnia, gdy Jur uregulował dług, klejnoty zostały wykupione. Jadzia jeszcze żyła, zamordowano ją dopiero wieczorem. Pamię-

tam najdrobniejsze szczegóły tego fatalnego procesu...

— Tak, wszystko, co pan mówi, odpowiada prawdzie — przerwał mu Szytyfer — Jur przyznał się do tego, że oddał klejnoty pod zastaw, lecz twierdził równocześnie, że kwitu nie sprzedawał. Według jego przypuszczeń zbrodniarz wykradł mu kwity i wykupił klejnoty zanim morderstwo wykryto... No, a co państwo powiecie, jeśli oświadczę wam, że morderstwo, za które skazany został Jur, wcale nie zostało popełnione?... Cóż wtedy, no?...

Goście oniemieli. Wszyscy spojrzeli na Bogackiego, oczekując od niego zaprzeczeń lub wyjaśnień. Lecz Bogacki milczał. Ostatnie słowa Szytyfera uczyniły na nim również wielkie wrażenie.

— W takim razie... — próbował zacząć któryś z gości.

— W takim razie — dokończył Szytyfer należy stwierdzić, że omyłki sądowe mogą się zdarzyć nawet w dzisiejszych czasach...

— Jadzię znałam osobiście... — zaczęła opowiadać Lili. — Ona ślicznie śpiewała i zawsze była bardzo wesoła...

Lecz nikt jej nie słuchał. Wszyscy domagali się od Szytyfera wyjaśnień i dalszego ciągu tej tajemniczej historii.

— Opowiedz nam pan!.. Słuchamy! Oa historia jest pewnie bardzo ciekawa!

— Bez wątpienia... — odparł Szytyfer. Ale niech się wam nie zdaje, że dowiedziecie się czegoś ode mnie...

— Dlaczego?...

— Pro prostu dlatego, że wy wszyscy macie wiatraki zamiast języków, a

zależy mi na tem, żeby zachować tę tajemnicę...

— W tem jest jakaś tajemnica?..

Tak... Nie chcę, by cała Łódź dowiedziała się o niej przedwcześnie. Mógłbym tę tajemnicę wyjawiać tylko panu Bogackiemu...

— Dlaczego tylko jemu?...

— Bo on jest krewnym Jura, a poza tem bardzo wiele cierpiał z powodu tej całej sprawy...

— Więc nas stąd wyganijają?... — rozległ się jakiś piskliwy kobiecy głosik. — Uważam, że nie powinniśmy tu zostać dłużej ani minuty...

Goście zaczęli wstawać. Bogacki począł ich przeproszać. Nikt jego przeprosin nie brał jednak serjo, zdając sobie dokładnie sprawę z ważności mającej się odbyć konferencji.

Po wyjściu gości Bogacki zamknął drzwi, zapalił papierosa rozsiadł się w fotelu i rzekł:

— Słucham pana...

— Wiadomo panu chyba, że przyjaźń między mną a Jurem datuje się już od wczesnego dzieciństwa. Uczęszczaliśmy razem do szkoły, służyliśmy w jednym pułku i mieliśmy ponadto bardzo wiele wspólnych interesów to znaczy, że razem czyniliśmy różne głupstwa...

— Tak, ale pan umiał zachować miarę, a Jur...

— Wiem, Jur był troszkę lekkomyślny i krańcowy... Widziałem go nieraz płaczącego w objęciach matki, a nazajutrz był taki sam jak przedtem... Głównie jego nieszczęście polegało na tem, że on nie miał dostatecznych środków i nie mógł zaspokoić swych kaprysów...

— Właśnie... Ojciec jego nie pozostawił zbyt wielkiego spadku, ale Jur nie tylko przeżył swój udział, lecz zabrał również pieniądze matki i siostry... To było podle!...

— Ma pan rację... Chciałem go skłerować na inną drogę, ale nie udało mi się wprowadzić tego w czyn...

— O ile sobie przypominam miał pan zamiar pobrać się z Rdzawiczówną... — przerwał mu Bogacki.

Szytyfer zbladł. Posmutniał.

— Przypomniał mi pan najsmutniejsze chwile mego życia — odparł głuchym głosem. — Tak kochałem Marysię i kocham ją dziś jeszcze... Gdyby nie ta katastrofa... Przypominam sobie rozpacz matki Jura... Przyjechała do mnie zrana i padła na podłogę z krzykiem: „Jura aresztowano!“...

— Zabójstwo Jadzi Solańskiej zostało wykryte?...

— Tak, w pokoju Jadzi znaleziono kobietę z przestrzeloną skronią... Twarz była strasznie zeszpecona, nie można jej było poznać...

— Czy pan przypuszcza... że to... nie była Jadzia? — zapytał Bogacki drżącym głosem.

— Tak jest... Wątpię w to bardzo.

— Dlaczego pan o tem nie mówił w sądzie?

— Bo wtedy tej wątpliwości nie miałem...

— A teraz?.. Nie rozumiem.. To okropne, co pan mówi.. Dlaczego pan przypuszcza, że Jur nie zamordował Jadzi?...

— Pro prostu dlatego, że... że Jadzia żyje, proszę pana!... (D.c.n.)

do REKLAM GAZETOWYCH
CENNIKÓW PROSPEKTÓW
Zdjęcia fotograficzne
dla celów Reprodukcyjnych
RYSUNKI, PROJEKTY REKLAMOWE
WYDAWNICZE WYKONYWA

Klisze

R. DORKENHAGEN
Tel. **Błódz**
11-72 **Błódz** Północna 100

Najdoskonalszym preparatem
do pielęgnowania dzieci jest
HYGENOL
puder dla dzieci

SPLENDID

Dziś wielka premiera!

Dziś wielka premiera!

Dramat bohaterskiej pielęgniarki angielskiej, rozstrzelanej w Belgii przez Niemców podczas Wielkiej Wojny.

O ŚWICIE...

(MISS CAVELL)

Rewelacyjny film, który wywołał burzę w całej Europie — zabroniony w szeregu państw wskutek interwencji rządu niemieckiego.

Od godziny 12-ej do godziny 3-ej cena miejsc **50 gr. i 1 zł.**

ILUSTRACJA MUZYCZNA POD DYREKCJA A. CZUDNOWSKIEGO.

MIMOZA

Od wtorku, dn. 30 kwietnia do poniedziałku dn. 6 maja 1929 roku włącznie

Tajemnica Starego Rodu
Poetyzny dramat współczesny w 12 aktach, na tle przejmujących przeżyć miłosnych.

W rolach gł. Jadwiga Smosarska, Jerzy Marr, oraz Górczewska, Gruszczyński, Knake Zawadzki, Justian, Krukowski, Walter.

Następny program: **„Prezydent”** z Iwanem Moztuchinem.

Koncesjonowane
Kursy Kierowców Samochodowych
W. WOJNA i S. SIEPRAWSKI
Łódź, Piotrkowska 11, tel. 41-11.

Najnowocześniejszy ułatwiony system nauczania przy pomocy podwójnej kierownicy. (atrz szczegóły w afiszach). Szkoła zaopatrzona licznymi w najnowsze modele i przekroje. Warsztaty i garaże na miejscu. Zapisy przyjmuje kancelaria kursów od 9-20. **Orzeczenie techn. czne. Porady fachowe.**

Dr. med.
Niewiażski
specjalista chorób skórnych wenerycznych i moczopłciowych
ul. Andrzeja 5
Tel. 59-40
Przyjmuje od 8-10 i od 5-9.
w niedziele i święta od 9-1
Oddzielna poczekalnia dla pań.

Dr.
Sołowiejczyk
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Piotrkowska 99
TEL. 44-92
przyjmuje od 2-6 po poł i 8-9 wiecz.
Panie od 5-6.
w niedziele i święta od 11-2.

Dr. **Różaner**
Dzielna 9.
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych. Przyjm. od 8-10 i 5-8.
Leczenie lampą kwarcową. Oddzielna poczekalnia dla Pań. Dla Pań od 3-5 po poł.

Lekarska-gentysta
F. Horowicz
przyjmuje w lecznicy przy ul. Piotrkowskiej 294
codziennie od 2-7

JEDYNY SPECJALNY (OD 1863 EGZYSTUJĄCY) ZAKŁAD
KEFIRU LECZNICZEGO K. SIGALINY
WYDĆ MOŻNA
NA MIEJSCU,
DOSTAJĄ DO DOMU
NA ŻĄDANIE

UL. NARUTOVICZA (DZIELNA) 6, TEL. Nr. 4640.

Poradnia Wenerologiczna
Lekarzy-specjalistów
Zawadzka I.
Czynna od 8 rano do 9 wieczór.
Od 11-12 i 2-3 przyjmuje lekarz-kobieta
W niedziele i święta od 9-2 pp.
Leczenie chorób:
Wenerycznych, moczopłciowych i skórnych.
Badanie krwi i wydzielin na rylfisy i tryper
Konsultacje z neurologiem i urologiem
Gabinet światło-leczniczy
Kosmetyka lekarska.
Oddzielna poczekalnia dla kobiet.
Porada 3 złote.

LECZNICA
lekarzy specjalistów przy Górnym Ryńku
Piotrkowska 294, tel. 22-89

przy przystanku tramwajów pabjanickich czynna od 10 rano do 2 wiecz w niedziele i święta do 2 po poł
Wszystkie specjalności i dentystyka
Kąpiele świetlne, lampy kwarcowe, elektryzacja, Roentgen, szczepienia, analizy (mocz, kał, krew, płocin, wydzielin itd.) operacje, opatrunki, wizyty na miasto.
Porada 4 zł.

Porada dentystyczna i wenerologiczna
dla chor. skórnych, wenerycznych
3 ZŁOTE

Harry Peel
w najnowszej i najpiękniejszej produkcji 1928-29 p. t.
„Jego najniebezpieczniejsza przygoda”
wkrótce
Odeon-Wydawca

Doktor
P. Klinger
Choroby weneryczne, skórne i włosów
ANDRZEJA 2. TEL. 32-28.
Leczenie lampą kwarcową, analizy krwi i wydzielin. Przyjmuje codziennie od 8-12 i od 4-8 w w niedziele i święta od 10 do 12. Oddzielna poczekalnia dla pań.
od 1-2 w Lecznicy (Piotrkowska 62)

Doktor
Kagunowski
Choroby skórne weneryczne moczopłciowe
Gdańska 42.
Godziny przyjęć od 8.30-10.30, 1-2.45 i 7.30-9 w.

Zakład zegarmistrzowski i jubilerski
A. Cwiegenbaum
Główna 61 poleca na dogodnych warunkach nakrycia stołowe, platerowane zegary ściennie, budniki, zegarki i dewizki pierwszorzędnych firm oraz obrączki i ślubne Kolczyki i pierścionki przy zakładzie własnej pracowni.

Doktor
Wołkowyski
Ceglarniana 25
Telefon 26-87
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych
Leczenie lampą kwarcową.
przyjmuje od 8-10 12-2 4-9 w niedz. i święta 9-1.

KAPELUSZE DAMSKIE
najnowszych fasonów w wielkim wyborze
poleca
MAGAZYN MÓD
9 ZAWADZKA 9
wejście p.bramę

ZDOLNOŚCI! Napisz imię, nazwisko, miesiąc urodzenia, otrzymasz darmo określenie charakteru zdolności, przeznaczenia. Warszawa, Redakcja „Wiedza Tajemna”. Załączyć znaczek pocztowy na przesyłkę.
JEZYKA polskiego i rachunkowości szybko wyucza student wyższego semestru. Starszy specjalista skróconą metodą. Gdańska 73, m. 2, front, I p. 14
ZGUBIONO weksel pl. dn. 1. 5 1929 r. Wystawca Władysław Zamysłowski ul. Wodna 38. Weksel powyższy niniejszym unieważniam.

Laureatka moskiewskiego konserwatorium udziela lekcji gry fortepiano wej. Wschodnia 72

Dr. med.
Dr. Grogolik
Choroby skórne i weneryczne. Instytut Röntgen leczniczy i światła leczniczy.
Lampa kwarcowa
Al. Kosciuszki 27-
Tel. 51-78.

LOKAL
4 pokojowy, nadający się na biuro centrum miasta zaraz do oddania. Wiadomość tel. 30-8

Łodzianin Karsch

Jedzie na wjazd gwiazdzisty do Wiesbadenu

Jak się „Express Wieczorny“ dowiaduje, Łódzki Klub Automobilowy postanowił skorzystać z zaproszenia klubu automobilistów w Wiesbaden i weźmie udział w międzynarodowym zjeździe gwiazdzistym, który odbędzie się w przyszłym tygodniu. Jedynym reprezentantem Łodzi będzie członek Ł. A. K. p. Zygmunt Karsch, znany kierowca - amator.

Karsch wystartuje w nadchodzący poniedziałek dn. 6 maja o godzinie 6-ej rano z przed lokalu Automobilklubu przy ul. Piotrkowskiej 106.

Znaczne zmiany

w programie przyszłych igrzysk olimpijskich

Na kongresie olimpijskim w Lozannie szereg przedstawicieli poszczególnych związków proponowało rozmaite zmiany w programie Igrzysk Olimpijskich w r. 1923, dążąc do zredukowania programu zawodów. Delegat Niemiec proponował zniesienie wszystkich zespołowych sportów z wyjątkiem water - polo, podczas gdy Anglija zaproponowała czas do każdej konkurencji każde państwo mogło wystawić 4 zawodników, teraz U.S.A. i Niemcy proponują tylko 3-ch zawodni-

ków a Francja tylko 1 zawodnika. Kilku delegatów proponowało zniesienie konkurencji kobiecych. Kwestja wyjazdu na Igrzyska jest także sprawą bardzo skomplikowaną, gdyż z jednej strony Ameryka wcale nie będzie zwracała kosztów przyjazdu, wobec czego ekspedycje państw europejskich będą niezwykle kosztowne, z drugiej zaś strony udział w Igrzyskach obejmuje wraz z podróżą 9-10 tygodni czasu, na co przecież nie każdy amator może sobie pozwolić.

Maks Stolarow

przybywa do Łodzi

Jak się „Express Wieczorny“ dowiaduje w dniach najbliższych przyjedzie z Berlina tenisowy mistrz Polski Maks Stolarow, który przebywa w stolicy Rzeszy na studjach. Stolarow znajduje się obecnie w znakomitej formie, trenuje bowiem pod okiem jednego z najlepszych tenisistów świata, profesjonala Romana Najucha (Polaka).

Maks Stolarow został wyznaczony do reprezentacji Polski na międzypaństwowe spotkanie o puchar Davisa z Anglią.

Sukcesy Pineckiego w Sradze

W Pradze odbywa się międzynarodowy turniej zapaśniczy. Z pośród zawodników, biorących udział w turnieju na czoło wysunęli się: Frisztenky, który ma 13 walk wygranych, Jirsa — 11 walk, oraz Pinecki — 7 walk, przyczem żaden z nich nie poniósł do tej pory porażki. Liczą się z możliwością otrzymania przez Pineckiego pierwszej nagrody.

Segrave

nie spocznie na laurach

Rekordzista świata w szybkości, zdobytej na samochodzie i w łodzi motorowej, major angielski Segrave, powróciłszy z Ameryki do Anglii powiedział dziennikarzom, którzy zadali mu pytanie, czy zamierza w przyszłości zrezygnować z dalszych wyścigów w celu zdobycia nowego rekordu szybkości, następująco:

— Bynajmniej nie posiadam takich zamiarów. Jeżeli amerykanie pobiją mój rekord, usiądę znowu przy kierownicy auta. Zrobiłem tylko 231 mil (371) klm. na godzinę, ponieważ teren po którym jechałem, był ohydny. Przy lepszym terenie byłbym mógł z wszelką pewnością przekroczyć 385 klm. na godzinę.

Zdobytą przemiesznie rekord nie jest ostateczny. Przyszłym razem dopier pokaże co umiem!

Zamiast na ring — do aresztu

Znany bokser belgijski Pierre Charles przybył w ubiegłym tygodniu do New Jorku. Zaraz po przybyciu został Charles zatrzymany przez urzędnika sądowego. W urzędzie sądowym oświadczoneo zdumionemu bokserowi, że wpłynęła nań skarga obywatelki amerykańskiej, pochodzenia belgijskiego, Germaine Monterrin, której Charles w r. 1928 przyrzekł małżeństwo i wbrew przyrzeczeniu poślubił obywatelkę miasta Detroit. Germaine Monterrin żąda odszkodowania w wysokości 50,000 dolarów. Charles, nie posiadając tysiąca dolarów, której to sumy zażądał sąd jako kaucję, został aresztowany i osadzony w więzieniu politycznym, gdzie przebywał do czasu złożenia powyższej sumy przez jego menagera.

Cilly Aussen

stracona dla sportu

Znana tennistka niemiecka — Cilly Aussen, już od dłuższego czasu cierpi na chorobę oczu, wskutek czego zmuszona była do czasowego przerwania treningów. Obecnie przebywa Cilly Aussen na Riwierze, gdzie doktorzy zabronili jej brać udział w turnieju tenisowym.

Po powrocie do kraju Cilly Aussen podda się operacji. Jest pewnym, że ta młoda tennistka będzie musiała zaniechać gry na dłuższy czas, gdyż zaś operacja dała wynik niepomyślny, dalsza działalność będzie niemożliwiona i Niemcy utracą jeden z największych talentów tenisowych.

Przechodząc przez ulice rozejrzyj się uważnie unikniesz kalectwa i śmierci.

Międzymiastowy wyścig kolarski Łódź-Poznań z okazji 40-cia Łódzkiego Towarzystwa Kolarskiego odbędzie się 20 maja

W maju b. r. obchodzi zasłużone Łódzkie Towarzystwo Kolarskie uroczystość 40-lecia. Specjalnie wyloniona komisja jubileuszowa opracowała interesujący program uroczystości i związanych z tem imprez sportowych. Program ten przedstawia się następująco:

Dnia 19 maja:
a) Godzina 8. — Zbiórka wszystkich towarzystw kolarskich w lokalu jubilata (Piotrkowska 174) ze sztandarami bez rowerów.
b) Godzina 8.30 — wymarsz do katedry na nabożeństwo
c) 9-ta. — Nabożeństwo,
d) 10 — Złożenie wieńca na płycie Nieznanego Żołnierza,
e) 10.30 — Powrót pochodu do lokalu I-go Oddziału Łódzkiej Straży Ogniowej
f) 11.30 — uroczysta akademja dla przedstawicieli władz, prasy, towarzystw kolarskich, zaproszonych gości i członków towarzystw biorących udział w uroczystości.

Dnia 20 maja:
O godzinie 5 rano nastąpi start do wielkiego wyścigu Łódź — Poznań na przestrzeni 240 klm. Start nastąpi z przed lokalu klubowego. Wyścig ten jest dostępny dla kolarzy zrzeszonych w Związku Polskim Towarzystw Kolarskich.

Dnia 26 maja:
odbędzie się 3 wyścigi szosowe na szosie warszawskiej, ze startem w Krzywiu pod Zgierzem. Odbędzie się trzy następujące konkurencje:

a) wyścig propagandowy na dystansie 25 klm., dostępny dla zawodników do lat 18-tu, na dowolnych rowerach,
b) wyścig „główny“ na przestrzeni 50 klm., dostępny dla zawodników licencjonowanych i
c) wyścig turystyczny na dystansie 25 klm. dostępny dla zawodników w kostiumach turystycznych i na rowerach drogowych.

Program, jak widzimy, nadwyraz bogaty. „Gwóźdźlem“ jest wyścig Łódź — Poznań, którego regulamin przedstawia się następująco.

Wyścig dostępny jest dla członków Tow. i Sekcji Kolarskich całego Państwa zrzeszonych w Zw. Polskim Towarzystw Kolarskich.

Start w poniedziałek 20 maja r. b. (drugiego dnia Zielonych Świąt) o godz. 5 rano, przed lokalem Ł. T. K. (Łódź, ul. Piotrkowska 174) — meta w Poznaniu (teren Powszechnej Wystawy Krajowej)

Prowadzenie niedozwolone. Zawodnicy obowiązani są stosować się ściśle do postanowień niniejszego regulaminu i regulaminu jazdy Z. P. T. K., — należy zatem unikać jazdy za kolarzami niebiorącymi udziału w wyścigu, za automobila- mi i motocyklami. Zawodnicy nie stosujący się do powyższego, będą bezwarunkowo dyskwalifikowani i usuwani z wyścigu.

Jechać należy prawą stroną szosy, mijając współzawodników z lewej strony.

Zmiana maszyn, jak również wszelkich części dozwolona. Wszelkie reperacje winien zawodnik wykonać sam, bez pomocy osób postronnych.

Zawodnicy muszą mieć numery porządkowe przymocowane na widocznym miejscu (plecach). Nie posiadanie numeru lub jego zakrycie, może być uważane za celowe i narazi zawodnika na dyskwalifikację. Zawodnik wycofujący się z biegu, powinien zdjąć numer.

Zawodnikom niewolno brać pożywie-

nia i napojów bezpośrednio z samochodów lub motocykli, lecz podający takowe winien stać na szosie.

Kontrolerzy rozstawieni wzdłuż trasy i kontrola lotna na autach, sprawdzają prawidłowość jazdy.

Koszta przejazdu koleją na start do Łodzi i z powrotem z Poznania oraz utrzymanie, pokrywają zawodnicy sami, względnie ich Kluby. Natomiast kwatery na jedną noc po ukończonym wyścigu w Poznaniu, zawodnicy otrzymują bezpłatnie.

Wyścig odbędzie się bez względu na pogodę. Zgłoszenia pisemne z podaniem numeru licencji i wpisowem zł. 5 od siodła — przyjmuje Sekretariat Ł. T. K. (Łódź ul. Piotrkowska Nr. 174) do dnia 12 maja r. b. włącznie. Zgłoszenia bez uszczególnienia wpisowego nieważne.

Nagrody: Zwycięzca otrzymuje — rower firmy „Wi. Sierpiński Łódź“, żeton złoty i dyplom. Drugi, trzeci i czwarty — otrzymują nagrody honorowe w postaci przedmiotów wartościowych (które będą ogłoszone zawodnikom na starcie) oraz żetony pozłacane; dalsi — do 15 włącznie, otrzymują żetony srebrne. Nagrody będą wręczane zwycięzcom na mecie w Poznaniu.

Olimpijady Dalekiego Wschodu

Czem różni się boks chiński od europejskiego?

Starochiński sport niema nic wspólnego ze sportem europejskim, tak jak starochiński boks różni się w zupełności od boks, którego przedstawicielami są Dempsey lub Tunney, a w którym bez połamanych nosów i strumieni krwi nigdy się prawie nie obejdzie.

Boks chiński, wywodzący się od tańców rytmicznych i ćwiczeń gimnastycznych, oparty na ściśle przestrzeganych regulach, wymaga niezwyklej dokładności i uwagi, gdyż najmniejsze uchybienie pociąga za sobą dyskwalifikację. W tych zawodach stają naprzeciw siebie dwaj zapaśnicy, wyciągając ku sobie rozpostarte dłonie. Jeden drugiego nie dotyka, a ich dłonie wykonywują w powietrzu ruchy z całą siłą, jakgdyby napotykały rzeczywistość na opór przeciwnika.

Sędziowie waga każdy zręczny ruch napięcie mięśni, ściśle zastosowanie się do reguł i wkońcu przyznają palme pierwszeństwa temu, który najdłużej wytrzyma. *Dotknąć się wzajemnie nie wolno*, a przecież po piętnastu minutach takiej walki zapaśnicy są zupełnie wyczerpani.

W miastach portowych, po zaułkach i sionkach widuje się jeszcze dziś młodzież wykonywująca, jako ćwiczenia gimnastyczne, chwyt i ruchy starego boks. Sport ten, pomimo wysiłków wskrzeszenia go, zamiera a pociąga to za sobą i zmiany systemów kłótni i awantur ulicznych.

Dawniej dwaj podróżni kulisi wśród

powodzi obelg wygrażali sobie gestami na pewną odległość, dziś po europejsku biją się i ranią. Taka bójka uliczna wprawila niedawno w ekstazę młodego polityka chińskiego, który wykrzyknął, przypatrując się dwom zażarcie walczącym ulicznikom: „Chiny idą naprzód“.

Sport europejski przywędrował do Chin z Manili gdzie chińczycy, nie mogąc skłonić amerykańków do boks chińskiego, postawili sobie za cel pobić w zapasach prawdziwego jankesa.

Miljoner i fabrykant kapeluszy w Manili, C. C. Lim, noszący tytuł „ambasadora sportu“, założył klub sportowy Loh Hwa, wykształcił własnym kosztem i wysłał do Ameryki drużynę piłki ki koszykowej, a sam w kilkakrotnych propagandowych podróżach do Chin starał się rozbudzić zainteresowanie dla sportu. W Australii mieli chińczycy powodzenie w pilce nożnej, a dwaj chińscy czempioni tenisa, Ko Hoi Hi i Gordon Lum, rokuja piękne nadzieje na przyszłość.

Zarówno chińczycy jak i japończycy i mieszkańcy wysp Filipińskich mało mają szans na olimpiadach europejskich. Dla zmierzenia własnych sił urządzają co cztery lata Olimpijady Dalekiego Wschodu, przy której dochodzi nieraz do śmiesznych intermezzo. Chińczycy złością się, że japończycy górują nad nimi w sporach i urządzają nieraz kawały, które prowadzą do wzajemnej obrazy.

Dr. med. J. POLAK

Choroby alergiczne (astma, pokrzywka, artretyzm) przeprowadził się na ul. 6-go Sierpnia 22

fr. I piętro, tel. 64-21 przyjmuje od 12.30 do 2-ej

Czytanie „EXPRESS WIECZORNY“

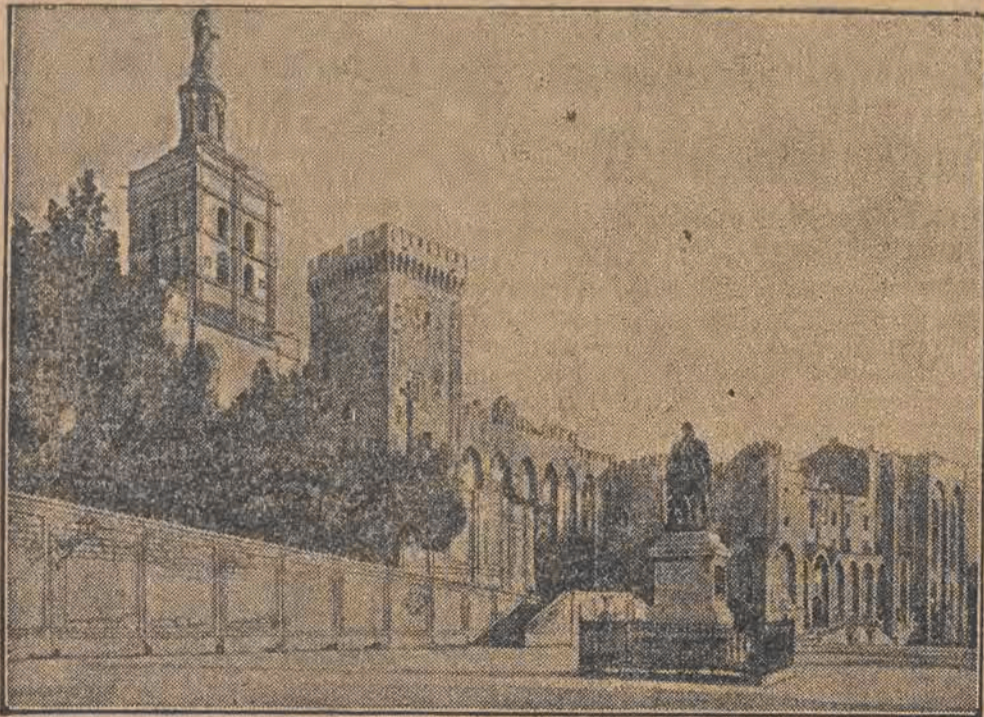

Rekonstrukcja przestępstwa na sali sądowej

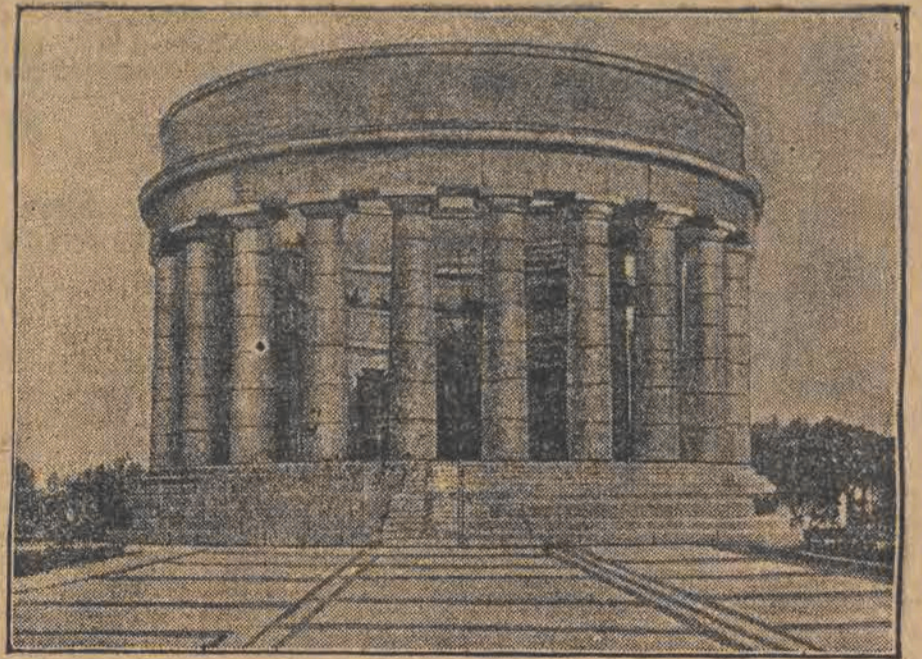
W Chicago toczył się olbrzymi proces przeciwko bandzie przemysłników alkoholu, oskarżonej o popełnienie wielu przestępstw. Sensacją procesu było odwołanie na sali sądu napadu dokonanego przez oskarżonych.

Grobowiec prezydenta Hardinga

Miasto Marion, w którym urodził się b. prezydent St. Zjednoczon. HARDING, zbudowało obecnie piękny grobowiec którego zdjęcie podajemy powyżej: W tych dniach w grobowcu tym złożone zostały zwłoki prezydenta oraz jego małżonki.

Śiękny dar dla papieża

Prasa francuska donosi, że rząd francuski nosi się z zamiarem ofiarowania papieżowi w prezencie słynnego historycznego zamku w Avignon. Zamek ten odegrał — jak wiadomo — w historii papieżstwa wielokrotnie znaczną rolę. Na zdjęciu: zamek w Avignon.

Mafia włoska przed sądem

Rzym, 2 maja. Polska Agencja Telegraficzna. Z Termini-Imerozo donoszą, że po rozprawie, trwającej 9 miesięcy, przeciwko mafii z Mineo, która niepokoiła okolice, sąd po 7-dniowych rozważaniach, skazał ze 161 oskarżonych 150 na kary, dochodzące do 23 lat więzienia.

Wybuch bomby w Barcelonie

Hendaye, 2 maja. Równocześnie uległa przerwie cała witej komunikacja telefoniczna, gdyż główny kabel uszkodzono w kilku miejscach. Wczoraj rano wybuchły na moście dwie bomby, które zburzyły most. Bliższych szczegółów narazie brak.

Prenumerata: W Łodzi 4.00 miesięcznie. — Zamiejscowe 5 zł. miesięcznie. — Zagranicą 7 złotych miesięcznie.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49.
Telefony redakcji 27-24 36-43, 36-44
Telefon administracji 22-14. — — — —

Godziny przyjęć redakcji 6—
po poł. Rekopisów niezamówio-
nych nie zwraca się. — — —

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 10 gr. za wiersz milimetry (na stronie 10-szpalt.)
W TEKŚCIE: 40 gr. za wiersz milimetry. (na stronie 4-szpalt.)
NEKROLOGI: 30 gr. za wiersz mil. (na str. 4-szp.) Zaręcz. i zaślub. po tekście 10 zł. Za miejsce zastrzeżone specjalna dopłata. Zamiejscowe o 50 proc. zagraniczne o 100 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Drobne 12 groszy. — Najmniejsze zł. 1.20. poszuk pracy 10 groszy.